

ЗІМНИЦЯ Олександра,

*здобувачка вищої освіти освітнього ступеня
«Магістр» Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

Науковий керівник: ПОЧИНОК Євгенія,

*кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка
кафедри початкової освіти Полтавського національного
педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті представлено проблему фахової готовності майбутніх учителів до використання інноваційних ігрових технологій у процесі навчання школярів. Схарактеризовано структурні компоненти професійної готовності вчителя в контексті сучасних освітніх вимог. Проаналізовано ефективність педагогічної творчості та застосування інноваційних навчально-ігрових технологій у роботі зі школярами.

Ключові слова: підготовка, професійна готовність, педагогічна творчість, технології навчання, навчально-ігрові технології.

Реформування освітянської галузі в Україні зумовлює потребу в нових підходах до підготовки майбутніх педагогів. Учителі мають стати агентами змін, трансформуючи освітній процес від традиційної до інноваційної моделі, яка робить акцент на розвитку креативного мислення та навичок вирішення проблем у нетипових життєвих ситуаціях.

Підготовка вчителя має бути орієнтована на пошук та впровадження у свою професійну діяльність таких методів навчання, які б відповідали потребам учнів, сучасним вимогам та освітнім цілям. Серед таких методів особливе місце займають навчально-ігрові технології, які поєднують в собі пізнавальний та

творчий компоненти. Унікальність гри полягає в тому, що вона дає дитині відчуття свободи та дозволяє їй не боятися помилок, що є важливою умовою становлення всебічно розвиненої сучасної особистості.

Відтак необхідність відходу від формалізму в освітній теорії та практиці й спрямованість на розвиток критичного мислення і творчості особистості школяра зумовлює **актуальність** вивчення проблеми професійної готовності майбутніх учителів до використання інноваційних навчально-ігрових технологій.

Мета дослідження – з'ясувати особливості та характеристики структурних компонентів професійної готовності майбутніх учителів до застосування ігрових технологій навчання школярів.

Питання професійної готовності та формування особистості майбутнього вчителя стало предметом психолого-педагогічних досліджень таких науковців, як О. Абдуліна, В. Белозерцев, А. Бойко, О. Мороз, Л. Нечепоренко, А. І. Підласий, І. Прокопенко, О. Савченко, В. Сухомлинський, М. Стельмахович, К. Ушинський та інші. Дидактичні можливості ігрових технологій та особливості підготовки майбутніх педагогів вчителів до їх використання в освітньому процесі закладу освіти висвітлені в працях В. Бикова, М. Гриньової, А. Коломієць, М. Лещенко, О. Мельник, Л. Тимчук тощо.

Н. Казакова [1, С. 79] дефінує поняття «навчально-ігрові технології» як послідовність дій педагога за зразком, розробку, підготовку гри, залучення учнів до ігрової діяльності, здійснення самої гри, підбиття підсумків і результатів ігрової діяльності. Дослідниця зазначає, що навчально-ігрові технології характеризують принципи системності, універсальності, функціональної визначеності, процесуальної орієнтованості, проектності, рефлексивності, перспективності тощо. Це доводить необхідність та результативність їх впровадження в освітній процес початкової школи, а відтак – зумовлює потребу в якісній підготовці майбутніх педагогів.

Під професійною готовністю педагога А. Струк [4, С. 175], розуміє наявність у нього спеціальних знань, умінь, навичок, необхідних для здійснення своєї професійної діяльності.

М. Марко визначає професійну готовність вчителя як інтегративну характеристику особистості, в структуру якої входять мотиви діяльності, цілі діяльності, інформаційна основа діяльності, програма діяльності, блок прийняття рішення і підсистема професійно важливих якостей особистості.

Сам процес підготовки майбутнього вчителя на сучасному етапі умовно поділяють на такі основні компоненти: загальна підготовка (методологічно-розвиваюча); спеціально-професійна (психолого-педагогічна, методична); особистісна підготовка (самовиховання особистості майбутнього педагога, його самовизначення) [3].

На основі аналізу науково-педагогічної літератури можемо стверджувати про те, що **професійна готовність майбутнього педагога** до застосування навчально-ігрових технологій у школі є поєднанням теоретичних знань про ігрові технології з практичними навичками їх застосування, а також особистих якостей, які гарантують ефективне та результативне використання ігрових технологій у навчальному процесі.

Зіставно-порівняльний аналіз наукових досліджень дає можливість виділити структурні компоненти готовності майбутніх учителів до застосування навчально-ігрових технологій:

- мотиваційний компонент (емоційно-психологічна готовність і бажання майбутнього педагога до професійної діяльності);
- когнітивний компонент (сукупність професійно-педагогічних знань про ігрову діяльність школярів);
- діяльнісний компонент (сукупність загально-педагогічних, методичних та ігро-технічних умінь).

Найбільшої уваги в структурі готовності майбутнього педагога саме до застосування навчально-ігрових технологій надаємо останньому діяльнісному компоненту, який має дієвий, операційний характер особистісних якостей вчителя та визначає ефективність всього процесу використання зазначених технологій.

Отже, використання інноваційних ігрових технологій у школі вимагає ретельної підготовки майбутніх вчителів до професійної діяльності. Професійна готовність педагога є складною структурою, яка потребує розвитку професійно важливих якостей особистості. Перспективним напрямком подальших досліджень може стати визначення педагогічних умов для формування професійної готовності майбутніх вчителів початкових класів до використання інноваційних ігрових технологій.

Список використаних джерел:

1. Казакова Н. Використання ігрових технологій у позакласній виховній роботі початкової школи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2019. № 9 (93). С. 76 – 86.
2. Калита Н. Підготовка вчителя початкової школи в контексті сучасних освітніх парадигм. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015. Вип. 14. С. 265 – 269.
3. Марко М. Визначення структурних компонентів готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування навчально-ігрових технологій. *Journal «ScienceRise: Pedagogical Education»*. 2017. № 7 (15). С. 49 – 53.
4. Струк А. Сутність професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. *Педагогічні науки. Збірник наукових праць*. 2018. Том 1. Випуск LXXXIII. С. 173 – 176.